

POZNÁMKY K ČETBĚ KNIHY ŽIVOTA

Kapitoly 4-7

- Kapitola 4:

1. realizace rozhodnutí vstoupit do kláštera – odchod z domu (vzpomínka na hluboké vnitřní pouto, které musela překonat při opuštění rodného domu – pocit přirovnává ke smrti)
2. vnitřní uspokojení z přijetí hábitu a z opuštění světských marností: Boží dar tomu, kdo Mu chce opravdově sloužit

povzbuzení k překonání obav a strachů, když se duše rozhoduje vykonat něco pro Boha (vyhovět dobrému vnuknutí)

Diskusní otázka: Co je dobré vnuknutí? Jak se pozná dobré vnuknutí od špatného, resp. dobré vnuknutí od nápadu? Jednáme spíše na základě „vnuknutí“ (náhlých impulzů), nebo spíše po důkladném rozvažování?

Komentáře:

- a. *vnuknutí není nutno chápat pouze jako náhlý impulz, může jít o déle trvající proces rozhodování, v němž postupně dozrává poznání, že jde o dobré vnuknutí, podle něhož se má člověk zachovat*
 - b. *potvrzení Tereziiny zkušenosti, že Bůh tomu, kdo učiní rozhodnutí v touze Mu sloužit, přichází naproti se svou milostí, kterou upevňuje lidské rozhodnutí, potvrzuje jeho správnost a pomáhá snášet obtíže spojené s věrností tomuto rozhodnutí*
3. povzdech Terezie nad tím, jak nedostatečně odpovídala na udělované milosti a dokonce jim odporovala
Námět k zamyšlení: Je vůbec možné, aby člověk hned od počátku svého vědomého života plně a dokonale odpovídal na Bohem udělené milosti? Nebyl by tím popřen řád přirozeného růstu a zrání lidské osobnosti, k němuž patří i postupné rozvíjení schopnosti zcela se Bohu odevzdat?
 4. popis okolností provázejících Tereziino onemocnění a léčebný proces (seznámení se s knihou Třetí slabikář od Františka Osuny → nastoupení cesty vnitřní modlitby; její první plody: trpělivost snášet útrapy nemoci, neschopnost svolit k těžkému hříchu...)

- Kapitola 5:

1. poznámka o nespravedlivém napomínání spolusester a o prvotní horlivosti novicky (včetně „svaté závisti“ – touhy sloužit Bohu stejně dokonale, jako to viděla u jiných)
2. vsunutá úvaha o škodlivosti polovzdělaných zpovědníků, o jejich nemístné shovívavosti a o tom, jak mohou duši zavést, když jejich radami umlčuje hlas svého svědomí

Námět k zamyšlení: Nakolik je tato Tereziina úvaha vzhledem k současnému vnímání úlohy zpovědníků (oddělení služby duchovního vedení od svátosti smíření a upuštění od důrazu na poslušnost), dostupnosti kvalitního vzdělání pro laiky a (ne)dostupnosti vzdělaných zpovědníků aktuální?

3. vyprávění o nápravě zbloudilého kněze (otázka loajality v přátelství, které je ohrožením vztahu k Bohu a vede člověka k nevěrnosti sobě samému a k hříchu)

Diskusní poznámka: „Ženy jsou více než muži povinny zachovávat počestnost“?

Komentář:

- a. *dobově podmíněný názor, možná Tereziina ironie?*

Náměty k zamyšlení:

Jak snadno může člověk zradit své zásady z přílišného ohledu na druhé, z obavy, aby neztratil jejich důvěru a přízeň! (závěr bodu 4)

Jak snadno člověk podlehne dojmu, že sleduje-li dobrý cíl, může si dovolit použít i ne zcela dobrých prostředků! (začátek bodu 6)

4. podrobný popis bolestí, kterými Terezie trpěla a prožitek kómatu (+ zamyšlení nad tím, v jakém stavu se tehdy nacházela její duše a jaké by pro ni měla smrt následky)
Námět k zamyšlení: Jak často si připomínáme možnost vlastní smrti, tj. že nevíme, kolik času nám zbývá, abychom skutečně žili láskou k Bohu?
- Kapitola 6 (*vynechána z hlasitého předčítání*):
 1. pokračování v popisu tělesných obtíží (ochrnutí, bolesti) + přechod k milostem darovaným v modlitbě – upevňování lásky k Bohu a výčet jejích projevů:
 - úsilí nemluvit o druhých špatně a ani takovým řečem nenaslouchat + naučit tomu druhé
 - touha po samotě s Bohem
 - potěšení z přemítání a rozmlouvání o Bohu
 - velký zármutek nad spáchanou urážkou Boha (z lásky, ne strachu)
 - ostražitost svědomí vůči těžkým hříchům
 2. uzdravení na přímluvu sv. Josefa + obhajoba úcty k tomuto světci
 - Kapitola 7 (*čteny pouze odstavce 1-2.10-12.17. 20*):
 1. život v rozpolcenosti mezi světskými marnostmi a důvěrným přátelstvím s Bohem; opuštění vnitřní modlitby pod záminkou falešné pokory
Námět k zamyšlení: Jaké jsou naše důvody pro to, abychom se vyhýbali modlitbě – stud, strach, nedostatek lásky a touhy po větší důvěrnosti, obava z přílišné horlivosti...?
 2. přivedení otce na cestu modlitby; konflikt touhy po pravdivosti (odstranění klamu) a touhy vypadat dobře (přiznání nedostatku vnitřní modlitby + zatajení pravé příčiny)
 3. návrat na cestu modlitby díky otcovu zpovědníkovi
 4. obhajoba „duchovních přátelství“, tj. vzájemného posilování a utvrzování na cestě modlitby prostřednictvím rozmluv s podobně smýšlejícími lidmi

Hlavní téma diskuze nad přečteným textem:

- Rozhodnutí o volbě povolání, resp. obecně mechanismus rozhodování v životě člověka

Předestřené alternativní náhledy:

- A) člověk zvažuje ze všech stran a všechny možné alternativy a scénáře, ale nikdy se nerozhoduje s plnou znalostí a plným porozuměním; do okamžiku rozhodnutí nemohl zvážit úplně všechno, není však význam se tím trápit a rozhodnutí donekonečna odkládat: je třeba se rozhodnout
- B) člověk by se neměl trápit mnoha protichůdnými teoriemi a zpětným přezkoumáváním a pitváním vlastních rozhodnutí, měl by dát na svůj aktuální pocit, základní rozumovou úvahu a důvěřovat v Boží milosrdenství

Závěrečné shrnutí diskuze:

Ke zralému rozhodnutí patří přiměřená reflexe vlastní životní situace i minulosti a živé společenství s Bohem